

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Економіки та підприємницької діяльності</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.ф.е., доцент Томашук Інна Вікторівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>Tomashuk.inna@ukr.net</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи сільськогосподарської кооперації» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Основи сільськогосподарської кооперації» спрямована на забезпечення фундаментальної і практичної професійної підготовки щодо формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань про організацію кооперативної діяльності, економічних та професійних компетентностей, які дозволили б працювати у нових професійних умовах, зокрема, демонструвати знання й розуміння фундаментальних розділів економіки в обсязі, необхідному для оволодіння освітньо-професійною програмою.

Освітня компонента «Основи сільськогосподарської кооперації» формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з менеджменту.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про сутність кооперації, її принципи та організаційно-економічні засади функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів; забезпечення достатнього рівня теоретичних знань і практичних

навичок у здобувачів вищої освіти економічної спеціальності, необхідних для формування у майбутніх фахівців знань організаційних процесів щодо управління аграрним бізнесом та пріоритетних напрямків їх розвитку; вмінь, спрямованих на оволодіння методами наукового дослідження і обґрунтованого підходу до вирішення складних питань створення і ведення господарства в умовах ринку, на засадах приватної власності на землю і майно, вести господарську діяльність, з метою підвищення ефективності та прибутковості створеного бізнесу.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є поглиблення теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти з таких питань як: засвоєння спонукальних мотивів створення кооперативів, ідеології кооперативного руху та її прагматичним інтереса; вивчення принципів кооперативної демократії в споживчих товариствах; з'ясування сутності доктрини виробничих асоціацій та проектів кооперативних систем, а також сутності сільських кредитних товариств; формування здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПР 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод

самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Суть і зміст кооперації. Різні школи ідей кооперації. Місія, мета та завдання кооперації. Характерні риси кооперації.	4	4	15
2	Історія та розвиток кооперації у світі. Історія та розвиток кооперації в Україні. Суть і зміст цінностей та принципів кооперації. Кооперативні традиції.	4	4	10
3	Демократична та соціальна природа кооперації. Кооперація як стратегічне партнерство сільськогосподарських підприємств.	4	2	15
4	Правові основи діяльності сільськогосподарських кооперативів.	2	2	10
5	Державна підтримка діяльності сільськогосподарських кооперативів в Україні.	4	4	15
6	Види кооперативних формувань.	2	2	10
7	Організація діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу (СОК).	4	2	15
8	Членство у кооперативах. Управління кооперативом. Порядок реорганізації та ліквідації кооперативу.	2	4	10
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача вищої освіти є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача вищої освіти організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не

допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи здобувача

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	40	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	25	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, вирішення ситуаційних задач, вирішення задач, написати тези, статтю, есе, кейс; підготувати ребус, кросворд за темою)	20	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	15	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гончарук І.В., Томашук І.В. Ресурсний потенціал сільських територій: стан та напрями зміцнення: монографія. Вінниця: ТОВ «Твори», 2022. 334 с.
2. Міракін В. Ефективність функціонування кооперації, критерії та показники її оцінки. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2024. № 5. С. 307–313.
3. Основи сільськогосподарської кооперації. Практичний посібник для ветеранів і ветеранок. Корінець Р.Я., Вишньовський М. М., Малік М.Й. та ін. / За ред. Р.Я. Корінця. Київ: Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України, 2023. 60 с.
4. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України в ред. від 21 листопада 2021 р. № 819-ІХ. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 52. Ст. 497.
5. Рудік Н.М. Потенціал кооперації як системи соціально-економічних відносин та шляхи його реалізації. *Агросвіт*. 2020. № 7. С. 55– 62.
6. Рудік Н.М. Проблеми розвитку сільськогосподарської кооперації: макроекономічний аспект. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. Вип. 5. 2021. С. 47–58.

Додаткова література

1. Khaietska O.P. Features of innovation politics of enterprises. (Особливості інноваційної політики підприємств) *Historical sciences. Colloquium-journal*. Warszawa, Polska. 2021. №2 (89). P.12–19.
2. Tomashuk I. Competitiveness of agricultural enterprises in market conditions and ways of its increase. *Green, Blue & Digital Economy Journal*. 2023. № 1. Vol. 4, P. 64-81. DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5169/2023-1-7>

3. Tomashuk I., Baldynyuk V. Eco-innovation as a basis for sustainable development. *Three Seas Economic Journal*. 2023. Vol. 4. № 1, P. 71–87. DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2023-1-9>

4. Tomashuk I., Dzhedzhula O., Koval O. Organization of marketing activities in agricultural enterprises. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10. № 1. P. 222-236. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-1-222-236>

5. Tomashuk I., Timhenko O., Zakharova T. Agricultural enterprise development strategy and its efficiency in the modern economic conditions. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10. № 2. P. 265–281. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-2-265-281>

6. Tomashuk I.V., Tomashuk Ir.O. Enterprise development strategy: innovation and internal flexibility. *Colloquium-journal*. 2021. № 3 (90) Vol. 4. P. 51–66. DOI: 10.24412/2520-2480-2021-390-50-64

7. Мазур К.В., Томашук І.В., Томчук О.Ф., Коваль О.В. Маркетингова діяльність в аграрних підприємствах: реалії та перспективи. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. №2(68). С. 60–79. DOI: 10.37128/2411-4413-2024-2-4

8. Томашук І.В. Вплив агропромислової інтеграції на підвищення ефективності виробництва та переробки сільськогосподарської продукції. *Управління змінами та інновації*. 2023. № 5. С. 33–43. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/20232-5-6>

9. Томашук І.В. Вплив глобалізаційних процесів на сучасні економічні системи. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 1(59). С. 153–165.

10. Томашук І.В. Перспективи розвитку сільських територій Вінницької області. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 37. С. 154–160.

11. Томашук І.В., Борболук Е.А. Значення аграрного сектора економіки у забезпеченні продовольчої безпеки України. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-26>

12. Томашук І.В., Томашук І.О. Кредитування аграрних підприємств як ефективне джерело інвестиційної діяльності. *Управління змінами та інновації*. 2023. № 7. С. 74–84. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2023-7-11>

13. Томашук І.В., Томашук І.О. Стратегічні основи інноваційного розвитку територіальних громад. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-81>

14. Томашук М.С., Томашук І.В. Формування напрямів земельної реформи у забезпеченні ефективного використання ресурсів сільськогосподарських підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2024. Вип. 1 (74). С. 208–216. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.74-35>

15. Хаєцька О.П. Особливості економічного зростання в Україні та світі. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>

2. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua>

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. у Вінницькій області URL: <https://www.vn.ukrstat.gov.ua>
6. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua>
7. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua>
8. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
9. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
10. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань	6
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Виконання домашніх завдань	6
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру за підсумками контрольних

заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали у національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни